

SOLIDAIR MET GUATEMALA
Langestraat, 6 – B-9300 Aalst - België
Tel.: 053/62 94 76
E-mail: guidods@skynet.be
Website: <http://www.solidairguate.be/>
Rek.Nr.: R en Vr Guatemala - BE53 9795 4510 6053

Aalst, 6 september 2021

Info Brief 210

☐ Einde van de tunnel nog lang niet in zicht voor Bernardo Caal Xol

We kregen van de advocaat van de verdediging uitgebreide informatie.

Er lopen twee rechtszaken tegen Bernardo. De eerste heeft te maken met zijn verzet tegen de multinationals die stuwdammen bouwen op de rivieren in de regio. De tweede zaak heeft te maken met een juridische reactie op het feit dat het Ministerie van Onderwijs Bernardo aanklaagt voor de misdaden van ongeoorloofde toe-eigening van onverdiende lonen en fraude. Maar tijdens de hoorzitting op 24 augustus jongstleden werd voor de rechter aangetoond dat Bernardo een syndicalist is binnen de vakbond van het onderwijzend personeel van Alta Verapaz en dat de wet toelaat vakbondsopdrachten uit te voeren tijdens schoolmomenten.

Het debat ging erover of Bernardo naar een mondeling en openbaar proces moet dan wel of de zaak op verzoek van de verdediging kon worden geseponneerd.

De zitting was eerder al geschorst, omdat het Openbaar Ministerie niet beschikte over een deel van het onderzoeksmateriaal dat bij de tenlastelegging was gevoegd. De rechter beval dan maar dat het Openbaar Ministerie op de volgende zitting deze materiële elementen van het onderzoek aan de verdediging zou presenteren. De hoorzitting staat bekend als een **'tussenfase.'**

Tijdens de hoorzitting in de **'tussenfase'** werd aan de rechter, namens de verdediging van Bernardo, opgeworpen of het Openbaar Ministerie in staat was zijn werk te doen of dat er sprake was van nog maar eens een legale daad van criminalisering. Immers de beschuldiging was in het geheel niet objectief, onpartijdig of wetenschappelijk. En aan de rechter werden alleen bewijzen tegen Bernardo voorgelegd, terwijl het Openbaar Ministerie ook verplicht is om bewijzen in het voordeel van de beschuldigde aan te voeren. En dat heeft het Openbaar Ministerie niet gedaan.

Bovendien, gezien enkele tegenstrijdigheden in het onderzoek, verzocht de verdediging om seponering van de zaak, om de verwerping van de tenlastelegging, en vervolgens om de beëindiging van de zaak vanwege de onmogelijkheid om deze in een openbaar debat te brengen.

Tijdens de verdediging van Bernardo werden als argumenten aangevoerd dat hij leraar basisonderwijs is en vakbondsman. De beschuldiging van het Openbaar Ministerie bestond erin dat hij tijdens de periode van 6 januari 2012 tot 31 augustus 2013 als leraar niet werkte. Voor de rechter werd aangetoond dat hij in die periode vakbondsactiviteiten uitoefende, met documenten waarin de verschillende activiteiten en data werden genoteerd met handtekeningen, stempels en namen van personen, staatsinstellingen en autoriteiten waar hij actief was.

(Spaanse NGO's op de bres voor Bernardo - foto: CRN Noticias)

Bovendien werd aangetoond dat de uitsluiting van Bernardo uit de vakbond anomalieën vertoonde, en dat Bernardo vervolgens juridische stappen ondernam tegen deze uitsluiting en dat bovendien een arbeidsrechter de uitsluiting nietig verklaarde. En hoewel de tegenpartij, zijnde de Guatemalteekse Vakbond van het Onderwijs, de beslissing van de rechter aanvocht, schoof de rechter de bezwaren van de tegenpartij opzij, waardoor Bernardo volledig in zijn recht stond om in de vakbond te blijven.

Desondanks besloot de Minister van Onderwijs Bernardo te ontslaan als leraar van de hem toegewezen school. En met dit ontslag diende het Openbaar Ministerie, op verzoek van het Directoraat van Onderwijs van het Departement Alta Verapaz van het Ministerie van Onderwijs, een strafklacht tegen hem in.

Tenslotte werd een analyse gemaakt van de strafbare feiten die het Openbaar Ministerie Bernardo wil ten laste leggen voor het mondelinge debat, wat betreft de strafbare feiten: *'verduistering en onrechtmatige toe-eigening en subsidiair speciaal geval van fraude.'* Twee strafbare feiten die echter niet voldoen aan de technische vereisten als rechtsfiguren.

Op basis van de argumenten van de verdediging, besloot de rechter de zaak niet in debat te brengen noch te seponeren, maar de zaak voorlopig te sluiten. Dit betekent dat het Openbaar Ministerie een termijn krijgt om andere elementen van het onderzoek te verzamelen en dat deze 'tussenfase' zou worden herhaald op 11 april 2022. De advocaat was van mening dat de rechter geen goede analyse maakte van de uiteenzetting van de verdediging. Daarop besloot de verdediging, samen met Bernardo, om tegen de beslissing in beroep te gaan, wel bewust van de gevolgen, niet alleen op juridisch vlak, maar ook wat betreft de opzettelijke vertragingen van de zaak, die dit met zich meebrengt en waardoor Bernardo gecriminaliseerd en opgesloten blijft.

De argumenten van de procureur-generaal en het Ministerie van Onderwijs waren te onsamenhangend en toch besloot de rechter om het Openbaar Ministerie een kans te geven om zijn werk goed te doen. De advocaat van de verdediging zei tijdens de zitting en in de media het volgende: *'Het lijkt erop dat de rechter het standpunt van het Openbaar Ministerie corrigeert.'*

Guido De Schrijver

Steungroep 'Solidair met Guatemala'

Lidorganisatie van EU-LAT Network en van Europees Netwerk Oscar Romero Comités